

Zout

THEMA:
Herders gezocht!

Kerstwensen
van Bloemendalers

Nieuwe columnist
Bastiaan Ragas over
herders en schapen

Reportage
in de haven
*Kerst ver
van huis*

**Nieuwe
burgemeester
Michel Rog:**

'Ik kom thuis in
deze functie'

NIEUW VREEBURG RESTORANT

Walking dinner, buffet, groepslunch of condoleance?
Bij ons is van alles mogelijk!
Benieuwd naar de mogelijkheden?
Neem dan contact met ons op!

**Bosniddensloot-
auflot navale
met
buffet-zomeraus**

Nieuw Vreeburg – Kerkplein 16 – 023-7430125 – info@nieuwvreeburg.nl – www.nieuwvreeburg.nl

Herders gezocht!

Wij hebben herders nodig. Zoveel is wel duidelijk als je stilstaat bij de tijd waarin we leven. Er is sprake van groeiende polarisatie, oorlog, conflict en belangenstrijd in het denken over een duurzame toekomst. Het lijkt wel alsof de wereld na de pandemie nog ingewikkelder is geworden dan daarvoor, terwijl de droom toch was dat het mooier en beter zou worden.

Dat is niet het geval.

Daarom hebben we herders nodig. Herders die hun schapen door een crisis heen loodsen en ondertussen de kudde bij elkaar houden. Herders die zich laten leiden door waarden en feiten in plaats van door emoties.

In de bijbel is het beeld van de herder onherroepelijk verbonden met de belangrijkste leidende figuur in die tijd: de koning. En de meeste bijbelschrijvers hebben daar geen goed woord voor over. Ze beklagen zich over herders die heel goed voor zichzelf weten te zorgen terwijl ze hun schapen zouden moeten weiden. We kunnen ze denk ik allemaal wel voor de geest halen: de leiders op het wereldtoneel die meer bezig zijn met hun eigen imago dan met het welzijn van hun burgers.

Maar, vragen sommige bijbelschrijvers zich ook af: hoe zit het eigenlijk met de schapen? Onder de kudde zijn er immers ook schapen die de beste weide afgrazen en de rest met hun hoeven vertrappen. En er zijn er die de zwakke schapen met de horens stoten om ze te verdrijven. Het is een interessante kritiek in deze tijd waarin een groot wantrouwen heerst, onderling maar ook ten aanzien van onze herders. Per definitie, zo lijkt het wel, omdat ze onze herder zijn. Wie wil er nog die herderlijke rol vervullen, in een cultuur van woede, wantrouwen en bedreigingen?

We vroegen het aan de nieuwe burgemeester van Bloemendaal, Michel Rog. Wat voor leider wil hij zijn? Herman Schippers ging op bezoek bij havenpredikant Leon Rasser en vroeg hem wat Kerstmis betekent voor hem en zeevarenden. In de nieuwe rubriek 'Uit de kunst in Kennemerland' bespreekt kunsthistoricus Maria Linker in de aanloop naar Kerstmis twee beelden van moeder en kind. En nieuwe columnist Bastiaan Ragas deelt zijn visie op herders.

Fijne Feestdagen!

In dit nummer

04 Nieuws van het kerkplein

05 Oud nieuws is goed nieuws
door Jessa van de Vaart

06 Interview Michel Rog

09 Column 'Stil maar, wacht maar (niet)
door Francisca Kramer

11 Radio Bloemendaal

12 Kerstwensen
van Bloemendalers

14 Op bezoek bij:
havenpredikant ds. Léon Rasser

NIEUW!

17 Column
door Bas Ragas

19 Uit de kunst.
door Maria Linker

NIEUW!

20 Groene pagina

21 Food for thought
Vega hachee met
aardappelpuree

22 Agenda kerkdiensten
en (kerst)activiteiten

23 Nieuw serie - Wij zijn de Tijden!
en colofon

Nieuws van het Kerkplein

Gastvrij onderdak gezocht vanaf Kerst

Stem in de Stad is er voor ieder mens. Al vele jaren vangen zij ongedocumenteerden op, want op straat hebben zij geen toekomst. Deze opvang willen ze uitbreiden van 7 naar 15 plaatsen. Heeft u in huis een kamer of (zolder-) verdieping over voor een aantal weken tot 3 maanden? Stem in de Stad zorgt voor goede begeleiding, financiële ondersteuning van uw gast en zijn of haar vertrek na de afgesproken periode. Meer info: stemindestad.nl

Elke dag Texel

Gun jezelf elke dag een Texel-moment! Samen met zijn zoon Jeroen, heeft Frans Mantel een scheurkalender Texel 2025 samengesteld vol met historische weetjes, spannende verhalen uit de oude doos, grappige anekdotes en ontroerende herinneringen van bewoners. De opbrengst gaat naar: Hospice Texel, Het Tesselhuus en Voedselbank Texel. Mail naar frans@mmp.nl. Prijs: €15 euro. Ook leuk als cadeau voor de feestdagen.

Kerst in Bloemendaal

Op dinsdag 24 december vieren we weer Kerstavond met het hele dorp! Om 19.00 trappen we traditiegetrouw af met de Lichtjesoptocht voor kinderen. Het kinderkerstverhaal wordt dit jaar voorgelezen door cabaretier **Erik van Muiswinkel**. Nieuwbakken **burgemeester** Michel Rog doet dit later samen predikant Jessa van der Vaart op het podium in de kerktuin. We zingen **kerstliederen** met het koor er zijn levende dieren en natuurlijk chocomelk en **glühwein**. Om 21.00 uur begint de kerstnachtdienst met predikant Jessa van der Vaart en Agnes van Bekkum op orgel en piano. Op Eerste

Kerstdag om 10.00 vieren we Kerstochtend met Jessa van der Vaart, organist Dirk Out, saxofoniste Ineke Wentink, inspringkerstspel en kerstpreek. Iedereen is van harte welkom!

PROGRAMMA

24 december – Kerstavond

- 19.00/19.30 Lichtjesoptocht voor kinderen (neem je eigen lampje mee) vanaf Fleurie met aansluitend Kinderkerstverhaal
- 20.00 Kerstsamenzang en Kerstverhaal in de Kerktuin
- 21.00 Kerstnachtdienst in de Dorpskerk

25 december – Kerstochtend

- 10.00 Kerstochtenddienst in de Dorpskerk

In liefdevolle herinnering

Op zondag 24 november vond de herdenkingsdienst plaats voor alle mensen die het afgelopen jaar zijn overleden in onze gemeente en dierbaren van daarbuiten. We noemden hun namen en staken een kaars aan ter nagedachtenis.

Ik ben een mens

Het dominante beeld van leiderschap is door de eeuwen heen dat van de sterke man. Hij heeft een geharnaste uitstraling, laat niet met zich spotten en hij mag best een 'bully' zijn. Graag zelfs, dat hebben we nodig om orde op zaken te stellen, zo is de gedachte.

Groot was dan ook de verrassing toen in 2017 iemand op het wereldtoneel verscheen die een volstrekt ander beeld liet zien: Jacinda Ardern, die in dat jaar verkozen werd tot premier van Nieuw-Zeeland. Zij liet niet krampachtig blijken dat ze wel 'haar mannetje stond', maar stelde zich menselijk, vriendelijk en benaderbaar op. Toen in 2019 een extremist een bloedbad aanrichtte in twee moskeeën in Christchurch, werd haar optreden al snel gezien als een voorbeeld van moreel leiderschap. Ze schaarde zich onmiddellijk achter de geloofsgemeenschap met de woorden 'they are us'. En over de aanslagpleger zei ze onomwonden – maar zonder wraakzuchtig taalgebruik – dat hij een terrorist was en dat ze zijn naam nooit in de mond zou nemen.

Het was een verademing. In een tijd van groeiende politieke verharding verscheen ineens een ander soort machthebber, iemand die zich van haar menselijke kant liet zien. 'Ik weiger te geloven', zei ze, 'dat macht niet kan samengaan met compassie, mildheid en empathie'. Hoewel het mooi klinkt, bleef de stijl van Jacinda Ardern op het politieke wereldtoneel een uitzondering die de regel bevestigt. Sterker nog, er komen steeds meer boze, autoritaire mannen bij die alle macht naar zich toe trekken. En dat is best vreemd als je beseft dat in veel van de westerse landen waarin zij optreden de bijbel een bakermat is van de cultuur. Want als er nou iets in de bijbel *niet* gepropageerd wordt, dan is het wel de sterke man, kijk maar naar Jezus. De ideale koning is vooral een goede herder voor zijn volk. Iemand die de kudde bij elkaar houdt en omziet naar het zwakke

schaap. Daarom wordt van de beroemde koning David verteld dat hij, voordat hij aan zijn carrière begon, een eenvoudig herder was: de ideale vooropleiding voor het koningschap.

De naam van de aanslagpleger nam ze nooit in de mond

Maar zelfs de grote koning David moet de verleiding weerstaan om niet in de valkuil van machtsvertoon te stappen. Als hij eenmaal tot koning gekroond is, wil ook hij groter en meer. Hij herinnert zich dat de ark met de tien woorden ergens in een schuurtje staat te verstoffen. Die hoort natuurlijk in zijn paleis te staan! Dus David organiseert een grote triomftocht met paarden, wagens en soldaten om het religieuze object op te halen. Maar op de terugweg gaat er van alles mis. Een van de runderen struikelt, de wagen kantelt, de ark dondert ervan af en een priester sterft. En dan beseft David dat dit niet de bedoeling is. Maar hoe

dan wel? In een tweede poging om de ark op te halen doet hij het anders: menselijker, vriendelijker en kwetsbaarder. Hij zet de ark niet op een kar, maar laat hem dragen door mensenhanden. En zelf gaat hij voor de ark uit, niet als een generaal in vol ornaat gezeten op een paard, maar... bijna naakt. Hij heeft niet meer aan zijn lijf dan een linnen gewaad. Een koning in zijn hemd, zo kwetsbaar als maar kan. 'En hij danste uit alle macht voor het aangezicht van de Ene.' Zo komt hij de stad binnen, terwijl hij brood, vlees en rozijnenkoeken uitdeelt aan zijn volk. David is weer een herder geworden.

In januari 2023 werd de wereld verrast door het bericht dat Jacinda Ardern onverwacht had besloten om terug te treden. De pandemie, inflatie en terreuraanvallen hadden een zware wissel getrokken. 'Ik ben een mens', zei ze erbij. En ook al is dit de verdrietige consequentie van het menselijke gezicht van de macht, ik zou er zó graag meer van willen zien in deze wereld.

Michel Rog:
"Zoeken naar wat
verbindt en wegnemen
wat verdeelt"

Bewaar t uwen Heel als gij tens Dagh Godes ingaat

Het thema van dit kerstnummer is: Herders gezocht!

Herders komen niet alleen in het kerstverhaal voor maar ook op andere plaatsen in de bijbel. Daar wordt het beeld van de herder gerelateerd aan de leiders van het volk, met name de koning. Een goede koning is een goede herder, een goed leider. Die hebben we vandaag de dag natuurlijk nog steeds nodig, maar nu schijnt er een tekort te zijn aan kandidaten voor het burgemeesterschap. Waar ligt dat aan denkt u?

Wat je daarover leest is dat het ambt als zwaar wordt ervaren, veeleisend. Er wordt veel verwacht van een burgemeester. Daarnaast krijgen burgemeesters en wethouders ook steeds vaker te maken krijgen met bedreigingen. Dat vraagt veel van je.

U hebt er wel voor gekozen om te solliciteren op deze functie, ondanks de zwaarte die u ongetwijfeld zult herkennen. Waarom?

Ik heb het gevoel dat ik thuiskom in deze functie. Ik ben een politiek dier, heb in allerlei politieke omgevingen gewerkt, bijvoorbeeld voor de vakbond en als lid van de Tweede Kamer. Tegelijk ben ik ook bestuurder, vind ik het mooi om dienend te zijn. En in het burgemeesterschap komt dat allemaal samen. Je bent enerzijds faciliterend aan het democratische proces, anderzijds ben je ook bestuurder. Je bent primus inter pares in het college en in de raad heb je een belangrijke rol als voorzitter. Daarnaast ben je ook nog burgervader in de gemeenschap. Dat is iets waar ik ook enorm naar uitkijk.

Wat trekt u aan in de rol van burgervader?

In het verleden ben ik voorzitter geweest van een vakbond, CNV Onderwijs en dat is een vergelijkbare positie met die van burgemeester. Zoals ik nu deel uitmaak van het college van burgemeester en wethouders zat ik toen met verschillende portefeuillehouders in het dagelijks bestuur. Daarnaast had ik te maken met een verenigingsbestuur, vergelijkbaar met een gemeenteraad die het college controleert. En de vakbond heeft veel leden, zoals we hier inwoners hebben.

Wat ik mooi vond in die rol is om verbindingen te leggen. Verbindingen tussen de werkorganisatie, de vereniging en partijen daarbuiten, op pad gaan naar scholen om te ervaren wat de leden die je vertegenwoordigt meemaken. Het zoeken naar wat mensen werkelijk beweegt, wat ze willen veranderen, waarin ze mij of de vereniging nodig hadden. Dat is een rol die

'Ik wil er écht zijn voor alle inwoners'

mij past, die ik graag vervul.

Nu viel het woord 'verbinden'. Naar mijn idee is dit een tijd waarin we dat hard nodig hebben: mensen die verbindingen weten te leggen tussen verschillende

groepen en partijen.

Er is denk ik zeker behoefte aan mensen die bruggen slaan, onderling en tussen mensen en organisaties. We leven in een gepolariseerde tijd en tegelijk moeten we het ook wel met elkaar doen. In mijn aanvaardingspeech heb ik daarom gezegd dat ik probeer te zoeken naar wat verbindt en wegnemen wat verdeelt. Dat vind ik een heel mooi adagium dat ik ook zie als een opdracht.

U zei het al: we leven in een gepolariseerde tijd. De uitersten groeien steeds verder uit elkaar en het midden verdwijnt. Hoe kijkt u daarnaar vanuit uw rol als burgemeester? In hoeverre zijn die uitersten nog te verbinden?

Dat is zeker een opdracht die een burgemeester heeft, maar gelukkig zijn er meer posities waarin je daaraan een bijdrage kunt leveren.

Daarnaast denk ik dat het op zichzelf niet erg hoeft te zijn als mensen ver uit elkaar staan. Wat we nodig hebben is erkenning van de ander, dat die er ook mag zijn. Dat je een heel verschillend uitgangspunt hebt of ergens fundamenteel anders over denkt is op zichzelf geen probleem. Er ontstaat pas een probleem als je de ander dat niet gunt, als je niet bereid bent

Coverinterview

om stil te staan bij hoe anderen dingen ervaren of hoe ze in de wereld staan. Dat is de uitdaging voor mensen die daar een rol in hebben te vervullen.

En u ziet zichzelf een rol vervullen in het horen van het ene en het andere uiterste...

Zeker, alleen al in mijn taakomschrijving als burgemeester zit al ingebakken dat ik als voorzitter van de raad mensen met heel verschillende posities op een goede manier de dialoog maar ook het debat laat voeren. In de politiek mag je in het debat verschillen vergroten, maar het is wel goed als je elkaar ook opzoekt, als je elkaar de erkenning geeft: jouw opinie mag er ook zijn.

We hadden eind september in de Dorpskerk Denker des Vaderlands Marjan Slob op bezoek. Zij zei dat we in deze gepolariseerde tijd meer zouden moeten denken vanuit waarden in plaats van uit belangen. Wat herkt u daarvan?

Dat herken ik en ik denk ook dat dat kan bijdragen aan wederzijds begrip. Tegelijk zit ik als burgemeester natuurlijk ook in een politieke omgeving waarin belangen tegengesteld zijn en dat mag er ook zijn. Dat hoeft niet zorgelijk te zijn. Je mag een belang hebben en dat mag ook uitgesproken worden – binnen bepaalde spelregels en fatsoensnormen. Alleen: kijk ook naar wie de ander is en probeer je in hem of haar te verplaatsen.

Herders weten wat het is om te waken. Wat betekent 'waken' voor u?

Ik associeer dat met alert en nabij zijn. Oftewel: er zijn voor mensen, present zijn. Er écht zijn voor alle inwoners van de gemeente, dat is wat mij drijft. Dus ook voor mensen die het

moelijk hebben, die in een positie zitten waarin ze je nodig hebben. Voor hen wil ik er ook zijn.

Binnenkort is het Kerstmis. Hoe viert u dat feest?

Met ons gezin en de familie. Mijn moeder leeft nog en de ouders van mijn vrouw leven nog. Wat we eigenlijk altijd doen is een kerstdag met de ene en een kerstdag met de andere familie doorbrengen. Dat vind ik altijd heel prettig en feestelijk. Daarnaast ga ik ook graag naar een mis of een kerkdienst. Wat we niet doen, is cadeaus geven met Kerstmis, dat doen we met Sinterklaas. Kerstmis is voor mij echt een spiritueel of geestelijk feest.

Wat spreekt u aan in het kerstverhaal?

We zoeken allemaal naar het licht en dat zie ik terug in het kerstfeest. Het is het feest van positiviteit en hoop waarvan Jezus het lichtend voorbeeld is. De gedachte dat we steeds weer op weg gaan naar het licht, naar het goede leven vind ik aansprekend. Dat is iets waar ik zelf ook naar streef. Daarom vind ik het belangrijk dat dat verhaal steeds weer klinkt en gehoord wordt.

'kijk ook naar wie de ander is en probeer je in hem of haar te verplaatsen'

Wat is uw kerstwens?

Wat ik wens is dat we elkaar weer echt willen ontmoeten, ook degene die anders denkt. En dat we er voor elkaar zijn, elkaar nabij zijn. Ik vind dat het daaraan schort in deze tijd. We zijn niet meer daadwerkelijk met elkaar in contact, ook omdat we alsmaar op die verschrikkelijke schermen zitten. Daar probeer ik mezelf ook op te wijzen: je bent nu met je gezin, je bent nu met een goede vriend. Neem daar geen afstand van door op je telefoon te zitten. Je bent hier en nu, met elkaar.

BIO

Michel Rog groeide op in Brabant en studeerde Maatschappijleer aan de Fontys Hogescholen in Tilburg. Hij werkte twee jaar als docent maatschappijleer in het voortgezet onderwijs. Daarna werkte hij als vakbondsbestuurder en later als voorzitter van CNV Onderwijs. In de periode 2012-2021 was hij lid van de Tweede Kamer, waarna hij wethouder werd in zijn woonplaats Haarlem. Michel is getrouwd en heeft twee zoons. In de eerste helft van 2025 zal hij met zijn gezin verhuizen naar Aerdhout.

Stil maar, wacht maar (niet)

Column

Francisca Kramer (52) is psycholoog en geeft (relatie)therapie in haar praktijk aan huis. Ze is ook journalist en schrijft voor o.a. Saar Magazine, Radar+ magazine en Libelle. In 2021 trouwde ze in de Dorpskerk van Bloemendaal met haar tweede man. Ze is moeder van twee tieners. www.psycholoogbloemendaal.nl

‘Is er nog iets waar je veel mee bezig bent? Iets wat je zwaar op de maag ligt?’, vraag ik mijn cliënt tien minuten voor het einde van de sessie. Ze kijkt me aan en lacht wat ongemakkelijk. ‘Ik weet dat het nog ver weg is, maar ik maak me er nu alweer druk om’, zegt ze terwijl ze onrustig heen en weer schuift op de bank. Nog voor ze het K-woord kan uitspreken, weet ik al waar dit over gaat. Vanaf september gaat er minimaal een sessie per week over de naderende kerst. Naarmate de tijd voortschrijdt, neemt die frequentie toe om eind november, begin december een hoogtepunt te bereiken. Er is dan vrijwel geen therapieessie meer waarin het naderende kerstfeest niet het onderwerp van gesprek is, al is het maar even. Het gaat niet zozeer over koken, kleding of cadeautjes, veel meer gaat het over het verlangen naar rust, de wens om nee te mogen zeggen en de angst voor afwijzing of afkeuring die dat oproept.

Kerst gaat over het licht, over verbinding, over hoop op een nieuw begin, over puurheid. Al te vaak houdt het in de praktijk echter het tegenovergestelde in: verlies van verbinding met jezelf, stress vanwege niet op elkaar aansluitende agenda’s van ouders, schoonouders, opa’s, oma’s en samengestelde gezinnen, het laten overschrijden van persoonlijke grenzen, en in plaats van een nieuw begin de constatering dat je er gewoon weer ingetuind bent en alles ging zoals het altijd gaat.

Mijn cliënt heeft echter geleerd van het vorige jaar, het jaar waarin ze zo hard haar best had gedaan om het iedereen naar de zin te maken. Haar zieke man liefdevol verzorgen, zijn ouders te eten vragen, haar vriendin die net weduwe was geworden uit te nodigen en haar puberende kinderen erbij, en natuurlijk haar eigen drietal mét aanhang. Aan het einde van de kerstvakantie was ze doodop.

‘Laten we samen even dromen’, stel ik voor. ‘Hoe zou jouw ideale kerst eruitzien?’ ‘Weg!’, zegt ze direct. ‘Naar een warm land. Lekker lezen aan het strand, uit eten gaan, wandelen, uitslapen. Moeiteloos droom ik met haar mee. Tijd, geld en haar zieke man maken deze wens wel wat ver weg. ‘Wat zou je kunnen doen om een aantal van die dingen toch voor elkaar te krijgen in de kerstvakantie?’, vraag ik. Na wat brainstormen, komen we erop uit dat ze drie dagen voor zichzelf vrijhoudt om op die dag spontaan te kunnen doen waar ze op dat moment behoefte aan heeft. En twee dagen te plannen om met een vriendin op pad te gaan. De andere dagen wil ze toch wel heel graag samen zijn met man en kinderen. ‘Maar dan graag zonder stress’.

Als ze twee weken later weer op de bank zit, zie ik aan haar gezicht dat ze opgelucht is. ‘We gaan het helemaal anders doen’, zegt ze. Na de vorige sessie heeft ze met haar zoon gepraat over haar verlangen naar rust. Een paar dagen later kregen zij en haar man een mail van de kinderen. ‘Lieve pap en mam, we vieren heel graag kerst met z’n allen en dit is hoe we het willen doen’, stond er. De kinderen bedenken het menu, koken elk een gerecht bij hen thuis en nemen dat mee om in het ouderlijk huis te serveren. Vader is weliswaar ziek, maar wel in staat een thema te bedenken voor bij het eten en zal een spel organiseren zoals hij vroeger ook altijd deed. Na het eten ruimen de schoonkinderen op, daarna kijken ze een film, door de oudste dochter uitgezocht, zoon en zijn vriend serveren de koffie en vervolgens gaat iedereen weer naar huis. Mijn cliënt hoeft niets te doen, alleen de tafel te dekken! De boeken die ze wil lezen liggen al klaar, haar vrije dagen staan duidelijk in de agenda en aan het begin en het einde van de vakantie gaat ze op pad met haar vriendin.

‘Wat denk je’, vraag ik, ‘gaat het je lukken om dit te accepteren en deze agenda écht te bewaken?’ Mijn cliënt lacht. ‘Dat is iets voor een volgende sessie, zegt ze.

nieuwbouw – onderhoud – renovatie – monumentenwerk
www.bouwbedrijfnieuwenhuizen.nl

Schalkwijkerstraat 29 | 2033 JC Haarlem
Tel. 023-5356812 | Fax: 023-5352800
E-mail: hulbert@cdenhollander.nl
K.v.K.nr. 34033682 | BTW nr. NL5822075B01
IBAN: NL21RABO0324474571 | BIC: RABONL2U

Een volle lach!

18 jaar en een paar dagen eerder mijn vader plotseling verloren aan de gevolgen van een wespenteek. Zo zat ik met mijn familie op het strand tijdens een van de dagen na het overlijden en daags voor de uitvaart. Wij hadden er al dagen op zitten van hectiek, bezoek, chaos en verdriet. Dagen van verbijstering en geregel, en nu zaten we met elkaar op het strand. De tranen waren op en er was ruimte voor een lach, soms zelfs een bulderende. Wel zag ik mensen om ons heen kijken en zag ze denken "Hè, hoe kunnen ze nou zo vrolijk zijn na zo'n heftig en plotseling verlies?"... op dat moment voelde dat zeer ongemakkelijk, het lachen zelf was echter zo fijn. Het keurslijf gaf mij dat ongemak; hoort lachen niet als je verdriet hebt? Kan dat niet samen vroeg ik mij af? Nou en of is mijn antwoord daar nu op! Waarom zei niemand mij dat?

Dat gevoel ontwikkelde zich bij mij in de vele jaren die volgden. Het sterkt mij in mijn manier van werken als begeleider bij leven en afscheid. Met regelmaat vragen mensen mij "hoe kan je toch dat werk doen, je bent de hele dag bezig met de dood en altijd met verdriet". Mijn antwoord is steevast dat ik bezig ben met leven en dat ik plezier heb met families ook in de zwartste situaties die je maar kunt bedenken. Juist omdat ik begeleid uit liefde voor het

leven. Mijn lach is er iedere dag. De families bij wie ik mag begeleiden schrijven er over in hun referenties. We lachen met elkaar tussen alle tranen door die families natuurlijk ook hebben. Juist dat geeft hen tijd om adem te halen en bewuste keuzes te maken in de periode voor een overlijden en in de afscheidsdagen na een overlijden. Niemand hoeft deze families nog extra te zeggen hoe erg het is, hoe zwaar het is om je geliefde te moeten (gaan) verliezen, hoe pijn het doet, dat weten en voelen ze zelf helaas als de beste.

Dus wat mij bezielt dit werk te doen? Wat mij iedere dag beweegt in het speelveld van 'de dood'? Mijn doel is altijd om de rauwheid van de situatie -hoe erg en heftig ook- met zo min mogelijk rafelige randjes in de rugzak van de mensen en vooral kinderen te laten verdwijnen. De rugzak die ze hun leven lang mee dragen met alle ervaringen die hun pad kruisen. Het verlies is een feit en kan ik niet voor ze veranderen. De tranen zijn er en vloeien rijkelijk bij momenten, logisch. Wat kan het dan heerlijk zijn om ook af en toe vol en bulderend te kunnen en mogen lachen. Ook in tijden van rouw. Juist!

**Team Patty Duijn
& Team Rouvdoula**
BEGELEIDING BIJ
LEVEN EN AFSCHIED

06-30 09 34 82
info@pattyduijn.nl
www.pattyduijn.nl

Radio Bloemendaal

Luister naar de Adventskalender met Juup van Werkhoven-Romeijn

Radio Bloemendaal wil een vrijplaats voor verdieping zijn en zendt naast kerkdiensten verschillende andere zingevende programma's uit.

Adventskalender

Advent betekent komst. Het is een periode waarin we toeleven naar Kerst, naar de komst van het Kerstkind. Een tijd van hoop en verwachting.

Elk jaar weer lezen we met Kerst het kerstverhaal van de evangelist Lucas. Over Maria en Jozef die op weg gaan naar Bethlehem voor een volkstelling, er is voor hen geen plaats in de Herberg. Als het kindje geboren wordt dan ligt het in een voederbak, een kribbe.

Lucas schreef ook een voorwoord, een proloog bij het kerstverhaal. Met daarin prachtige verhalen over onder andere de aankondiging van de geboorte door de engel Gabriël. Verhalen die de eeuwen door inspiratie zijn geweest voor beeldende kunst en muziek.

Dit jaar begint de Adventstijd op zondag 1 december. Vanaf maandag 2 december kun je elke dag via Radio Bloemendaal luisteren naar een korte meditatie. Een digitale Adventskalender. Steeds met een paar regels uit de Bijbeltekst van Lucas, een (actuele) reflectie, een lied, gedicht of gebed en prachtige Adventsmuziek. De teksten dagen je uit om even stil te staan, je te bezinnen.

Elke dag, behalve op zondag.

Neem een kijkje op de website van Radio Bloemendaal. Je kunt je via de website van Radio Bloemendaal ook opgeven voor een dagelijkse mail met een kunstafbeelding of fotomeditatie en een link naar de uitzending.

Programmamaker is Juup van Werkhoven-Romeijn.

Kerst bij Radio Bloemendaal

Vier kerst met ons mee via Radio Bloemendaal. De kerstvieringen in onze sfeervolle Dorpskerk zijn bijzonder. Ben je niet in de gelegenheid om naar de kerk te komen? Luister en kijk dan mee via Radio Bloemendaal. Terugkijken en nagenieten kan ook. Kerstavond vanaf 21:00 uur en eerste kerstdag vanaf 10:00 uur.

Kijk voor de actuele programma's op radiobloemendaal.nl of scan de QR-code hiernaast.

Radio Bloemendaal werkt zonder adverteerders. Het is altijd mogelijk gebleven door middel van het werk van vrijwilligers en giften van luisteraars ons werk te blijven doen.

Kerstwensen

van Bloemendalers

Hans Klok

Illusionist

Ik wens de mensen toe dat zij de magie van het leven kunnen inzien, niets is vanzelfsprekend!

Tjitske de Vries-Meijer

predikant Dorpskerk

Kerstfeest en veel zingen horen bij elkaar. Ook de herders, heel lang geleden in het nachtelijke veld van Bethlehem, overwinnen hun angst en gaan zingen!

Zij zingen mee met het engelenkoor in die nacht waarin ze overrompeld worden door de boodschap van de geboorte van Jezus.

Al zingend uiten ze hun verwondering, blijdschap en dankbaarheid.

Ik wens dat eenieder van ons met Kerst uit volle borst liederen mag zingen, thuis, op school, in de kerk of op het Dorpsplein of waar dan ook opdat

'wij onszelf los mogen zingen

van de wereld en haar strijd; laat uw vrede ons doordringen

die van alle vrees bevrijdt'
(Lied 914, 1a, NLB)

Jacobiene Kastelein

directeur Bos en Duinschool

Namens de Bos en Duinschool wens ik u mooie feestdagen vol warmte en licht toe. Kerst is een tijd om samen te zijn en naar elkaar om te kijken. Laten we die verbondenheid meenemen naar het nieuwe jaar en zo een bron van licht blijven voor elkaar en voor onze gemeenschap.

Joost Lub

**ledenadministrateur en
technicus Dorpskerk**

Ik wens alle mensen goede en gezegende kerstdagen toe en dat er maar iets van vrede mag komen in de wereld. En dat de Dorpskerk het middelpunt mag blijven voor onze gemeente. Verder hoop ik dat al het nieuwe leven in deze wereld zijn/haar weg mag vinden in de toekomst. Ten slotte wens ik een ieder alle goeds voor 2025 toe en luister-rijke en storingsvrije kerkdiensten.

Gonneke de Kraker

ouderling Dorpskerk

Moge het wonder van Kerstmis ieders hart vervullen met vrede en liefde. En laten we ons verbonden weten en voelen met De Ene en met elkaar.

Henrike van Engelenburg

**Zandkunstenaar, schrijver
en moderator**

Mijn kerstwens is dat mensen zich meer richten op positieve verhalen, want...

Positieve verhalen inspireren mooie daden,
en die daden brengen liefde tot leven
Liefde voedt ons met verbondenheid,
en die verbondenheid schept een nieuwe
werkelijkheid.

Laten we geloven in de kracht van positieve verhalen.

Pauline Jäger

**directeur Hospice Haarlem
en omstreken**

In ieder mens leeft de behoefte om gezien en gehoord te worden. De ander zien en horen is een geschenk dat we kunnen geven. Hoe mooi zou het zijn als ieder mens zich deze kerst gezien en gehoord weet.

Reportage

Redacteur Herman Schippers gaat elke editie van ZOUT ergens op bezoek. Hij neemt ons mee naar inspirerende initiatieven en mensen.

Op bezoek bij ...

de predikant voor zeevarenden, ds. Léon Rasser

Wat doet de zeeman met Kerst?

De zeeschepen varen dagelijks door het Noordzeekanaal met producten die nodig zijn om onze economie en onze consumptie aan de gang te houden. Die schepen gaan de gehele wereld over. Maar hoe zit het eigenlijk met de zeelieden die meestal zelf ook van verre kusten komen? Hoe leven zij en hoe is hun Kerst? Ik nam contact op met havenpredikant ds. Léon Rasser om het hem te vragen. De diaconie van de Dorpskerk ondersteunt zijn werk onder zeelieden.

Deze predikant heeft zijn werkterrein tussen terminals (los- en laadplaatsen van schepen), de afgemeerde zeeschepen, kale rechte verkeerswegen, spoorlijnen en hijskranen op het uitgebreide havengebied van Amsterdam. Ergens op dat terrein staat het Seamen's Centre. In dit centrum vinden zeelieden, naast alles wat je in een normale bar aantreft, ook vrij en snel internet (handig voor het downloaden van filmpjes om de lange dagen aan boord door te komen), lage prijzen voor opladers en snoertjes, tweedehands mannenkleding. Er is ook vraag naar bijbels en er is altijd een luisterend oor. De havenpredikant kan hier vrijuit zijn werk doen.

Deze locatie is een aanbod van Stichting zeemanswelvaren Amsterdam dat onder andere ondersteund wordt door het havenbedrijf Amsterdam. Vanuit dit centrum rijdt elke dag een busje langs de schepen om zeevarenden op te halen. Zeelieden van hogere rangen kunnen zelf een taxirit naar de stad betalen, maar ook zij komen toch ook in dit Seamen's Centre. Zeelieden hebben

het recht aan wal te gaan, anders zouden zij weken achterelkaar met een kleine bemanning voortdurend op hun schip zitten. Maar dat recht wordt slecht gehandhaafd. Een deel van de terminals ziet het liefst dat de bemanning helemaal niet van boord gaat. Dat maakt de bewaking van het terrein en de kades een stuk eenvoudiger. Dat heeft te maken met diefstal, met smokkelaars van drugs en men vreest terrorisme. Dat betekent wel dat, als jouw schip aan zo'n gesloten terminal ligt, je na al

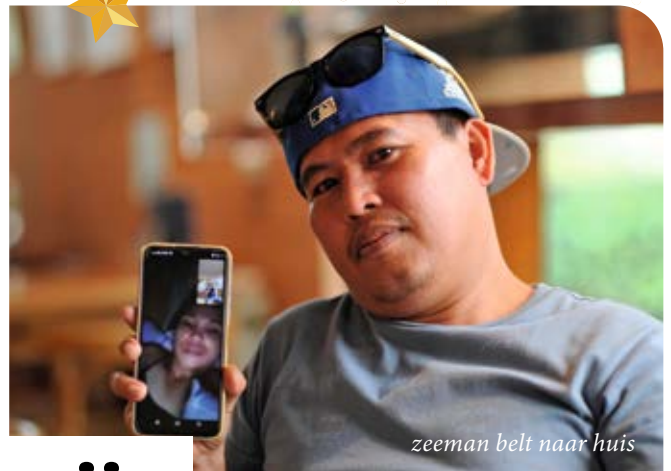
die tijd op zee toch weer aangewezen bent op dezelfde kleine ruimte met dezelfde mensen in dezelfde kleine messroom en dezelfde zeer kleine hut. Het is alsof je weken gevangen zit. Dat maakt dit werk zwaar. Het is niet de fysieke inspanning, dat komt er ook bij, maar niet steeds. Gelukkig zijn er mensen die opkomen voor de rechten van de bemanning, maar de praktijk is weerbarstig.

Aan boord via een touwladder

Samen met Léon mocht ik aan boord van een van de schepen. We kwamen bij een terminal voor compost, de zwarte aarde voor tuincentra en voor in de kassen. Deze lading was opgehaald uit Riga. Langs grote bergen grond en rijdende graafmachines kwamen we bij het schip dat dit alles gebracht had. Ik schrok wel even van de lange touwladder die het mogelijk maakte aan dek te komen. Gelukkig lag het schip stil. Na een wankele klauterpartij kwamen we boven en via het dek bereikten we een soort huiskamer/eetkamer. Aan boord heet dat de messroom. Deze grenst aan de kombuis, het domein van de kok, een zeer belangrijk man aan boord. Eerst schoenen uit, anders zou de kleine messroom meteen onder de zwarte modder zitten. Hier vond ik enkele stoere mannen, het bleken Filippijnen te zijn. Handen schudden, een mok koffie van de kok, en ik stelde mijn hoofdvraag: "Wat doet de zeeman met Kerst?"

Heimwee met Kerst

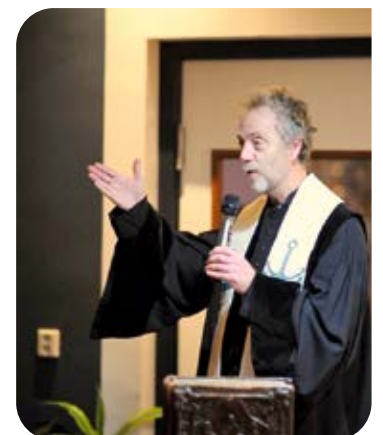
Deze vraag is voor veel zeelieden nu actueel. Het liefst zouden ze thuis zijn. Thuis-zijn is iets waar ze steeds naartoe leven. De kalender heeft in de messroom een prominente plaats. Ze zeggen "Aan boord leef ik niet echt." Het zware werk doen zij dikwijls uit opoffering voor de mensen thuis, om anderen aan een beter bestaan te helpen. Ze hebben het dan over *sacrificing*. Daaruit spreekt ook een zekere trots. Heel wat zeelieden zijn

zeeman belt naar huis

Thuis-zijn is iets waar ze steeds naartoe leven

Een van de mannen was al drie jaar van huis en had al die tijd zijn kinderen alleen op facetime gezien. Dan mis je wel iets. De mannen hebben het met Léon over een zieke moeder of over een keuring die ze bij het aangaan van een nieuw contract moeten ondergaan. Zonder goedkeuring mag men niet aan boord. Geen werk betekent geen inkomen. Ik hoorde dat Léon aangesproken werd met *father*. Een jonge matroos zat stil in een in hoekje; ik schat hem op 16 of 17 jaar. Het was zijn eerste reis. Hij was tijdens de vaart voortdurend heel erg zeeziek geweest. Wat nu? Was de zee misschien toch niet zijn toekomst? Hij wist het echt niet. Een stoere en ervaren Filippijn ontfermde zich over hem en functioneert als een soort coach. Dat was mooi om te zien. Het is heel belangrijk om de sfeer goed te houden want je zit maandenlang met deze acht mensen

opgescheept. Deze mannen verlangen allemaal naar een Kerst thuis en dat is hun vaak niet gegund. Ook nu (eind oktober) was dat nog niet duidelijk.

Op een usb-stick

Ds. Rasser hoeft zich niet af te vragen wat hij nu weer met Kerst zal doen. Veel bemanningsleden leven in de christelijke traditie. Men verwacht de vertrouwde teksten, liederen en gebeden. In het Zeemanshuis mag de viering van de eucharistie nooit ontbreken. De kerkdienst wordt in het Seamen's Centre opgenomen op een usb-stick. Deze wordt tijdig aan boord gebracht zodat men ook op zee kerst kan vieren. De vele honderden blikken met stroopwafels die met Kerst cadeau worden gegeven zijn elk jaar weer een succes.

Op andere dagen zijn de voorbeden belangrijk. Deze zijn met behulp van het internet aan boord te zien. Zeevarenden vragen dagelijks om gebed bij ziekte en dood en bijvoorbeeld ook in verband met een medische keuring. Afkeuring betekent in de regel naar huis, waar de armoede wacht. Léon verzorgt de gebeden in een kerkgebouw bij het aansteken van een kaars. Dit wordt gefilmd en op facebook geplaatst. Zo is er een enorm pastoraat op afstand.

Het is goed om in deze kersttijd stil te staan bij de pastorale werkers in de havens, op de schepen en via internet. De zeemannen hebben het zwaar en met Kerst verlangen ze naar huis en dat zit er helaas dikwijls niet in. Goed dat er een 'Port Chaplain' is.

- ADVERTENTIE -

COLLO architecten

Platvoetstraat 10
2082 XJ Santpoort-Zuid
W. collo.nl
T. 023 5 398 254
E. info@collo.nl

NIEUWBOUW
VILLA IN BENTVELD

UITBREIDING
WOONHUIS HAARLEM

RENOVATIE
VILLA IN BLOEMENDAAL

De herdertjes lagen bij nachte

“Weet je wat het is Bas, die Bijbel het is zo naïef! Het zijn gewoon sprookjes, niets meer dan dat.”

Ik sta ergens op een verplicht feestje en ik raak verstrikt in de herrie, het gelach en gebabbel.

Naïef ... ja, ik snap wel dat mensen dat zeggen.

Want die Bijbelse verhalen lijken inmiddels verloren in de chaos van onze tijd. Terwijl die Bijbel juist een routeplanner in ons bestaan zou kunnen zijn als we de gebruiksaanwijzing een beetje kennen. Want net zoals die Bijbel is het leven niet simpel, overzichtelijk en begrijpelijk. We zijn als mens vaak gevangen, verwond en ongezien in ons bestaan. Waar vinden we een ijkpunt en rustplaats om op adem te komen en ons gekend te voelen? Het leven is vaak zo vluchtig en versnipperd om echt tot de kern te komen. Wees niet bang, ik probeer niemand te bekeren maar ik gun iedereen wel wat ik in de Bijbel gevonden heb. En nee, het is juist geen sprookjesboek met moralistische verhaaltjes waar we ons aan vast kunnen houden. Het zijn geen lineaire verhalen met een helder happy end om je zoetjes in slaap te sussen. Het zijn juist verhalen die ons verplichten om kritisch naar onszelf te kijken. En daarbij geeft het ons ook de ruimte om onze rol in het leven en die van anderen te relativeren. Voor mij is de basisregel bij het actief lezen van die verhalen ‘Wie ben ik in dit verhaal? Als voorbeeld neem ik vaak de plek die herders nemen in de Bijbel. Soms zijn het juist de vaderlijke beschermers, Abraham, Izaäk, Jakob, Mozes en David die zorgen voor hun kudde/volk (lees jij en ik!). En in Psalm 23 wordt God natuurlijk ook als herder omschreven ‘De heer is mijn herder, het ontbreekt mij aan niets.’ Maar in Ezechiël 34 waarschuwt God dan weer voor herders die misbruik maken van hun eigen rol en uit zijn op eigen gewin. Een parallel met het huidige politieke klimaat is hierin snel te vinden, maar het is ook een waarschuwing naar jezelf om je niet ijdel en opportunistisch te gedragen. Volgens Nico ter Linden werden herders vaak te berde gebracht om juist de outcast en buitenstaander te benoemen ‘Zij sliepen immers met de dieren en maakten geen deel uit van de maatschappij.’ Dat de geboorte van Jezus in het kerstverhaal van Lucas als eerste aan herders aangekondigd wordt, zegt daarom wel iets. Het verhaal van Jezus is geen heldenverhaal over Koningen en bouwers van Paleizen. Nee, de koning die hier geboren wordt is als een herder voor de verschoppelingen van onze wereld. En ja, ook deze tijd schreeuwt om herders die de handschoenen oppakken om zich te verzetten tegen onrecht, maar we zijn ook soms een schaap dat gezien en beschermd wil worden. Zoals herder Jezus in Mattheüs 10:16 zegt ‘Zie, ik zend u als schapen onder de wolven. Wees bedachtzaam als een slang en oprecht en argeloos als een duif.’

Dus hoe naïef is die Bijbel dan eigenlijk nog?

Ik wens dat je in deze donkere tijden af en toe een herder kunt zijn voor wie dat nodig heeft. Maar ook dat je soms voorzichtig zult zijn als dat nodig is, je speelsheid daarbij niet verliest en bovenal dat je je gezien voelt.

Column

Bas Ragas (52) is zanger, theaterproducent en schrijver.

In 2023 schreef hij het boek ‘Jezus waarom?! samen met predikant Ad van Nieuwpoort over zijn zoektocht naar de betekenis van de verhalen in de bijbel voor vandaag de dag. Zijn boek is inmiddels genomineerd voor Het beste theologische boek van 2024.

In 2024/2025 toert hij door Nederland met de productie In Godsnaam (weesnietbang.nl). Bas woont in Bloemendaal met zijn vrouw Tooske en is vader van Sem, Leentje, Fien en Catoo.

Het zijn juist
verhalen
die ons
verplichten
om kritisch
naar onszelf
te kijken

Beste Vrienden van de Dorpskerk en natuurlijk ook toekomstige Vrienden,

We lopen al weer naar het einde van dit jaar en kijken dan graag even terug, maar vooral ook vooruit naar 2025. Eind oktober was er met medewerking van onze gastvrouwen weer een succesvolle voorstelling van The Fat Lady, een gezelschap dat ons iedere keer weer verrast met een prachtige uitvoering. We kijken alweer uit naar hun programma van volgend jaar. Ondertussen wordt er hard gewerkt om onze website geschikt te maken voor meer actuele informatie over projecten en voorstellingen, maar ook om meer te laten zien wat De Vrienden in de afgelopen jaren al tot stand hebben weten te brengen. En dat allemaal dankzij de donaties, die wij mochten ontvangen.

De restauratie van de zonnwijzer is gereed, we wachten nog op een goed moment om hem weer aan de gevel te monteren. Verder is er opdracht gegeven om de laatste fase van de restauratie van de kerkbanken uit te voeren en wordt bezien wanneer de torenhaan in 2025 weer verguld kan worden. Kortom, het bestuur van de De Vrienden is verheugd dat we dankzij uw steun kunnen bijdragen aan de instandhouding en het cultureel gebruik van dit monument. Word dus lid van de stichting door een mail te sturen naar vrienden@dorpskerkbloemendaal.nl of steun ons met een bijdrage. Onze stichting Vrienden van de Dorpskerk te Bloemendaal is een culturele ANBI met rekeningnummer NL47 INGB 0007 3286 88. We rekenen weer op uw steun!

Vrienden
van de
Dorpskerk
Bloemendaal

- ADVERTENTIE -

Uitvaartzorg Jessica IJzer

Dag en nacht bereikbaar

023 - 5 272 272 / 06 - 83 595 938

Indien u wilt, kunt u uw wensen van tevoren met ons bespreken. Ongeacht uw verzekering, kunnen en mogen wij de uitvaart voor u regelen.

Hofstede Sparrenheuvel
Bloemendaalseweg 139
2061 CH Bloemendaal
www.uitvaartzorgijzer.nl

Scan de QR-code voor meer informatie.

Voor een waardig afscheid met compassie en respect door uw lokale uitvaartverzorgers.

Casper Heeremans en Jessica IJzer

Uit de kunst in Kennemerland

Met Maria Linker

Maria Linker – Nagel (1951) werd geboren op Aruba waarna zij haar schooltijd op Curaçao doorbracht. Ze volgde een opleiding schilderen en tekenen aan kunstacademie Minerva in Groningen, waarna ze een aantal jaren les gaf op middelbare scholen. In de jaren '80 keerde ze met haar man Otto voor een periode van 10 jaar terug naar de Nederlandse Antillen. Weer terug in

Nederland besloot Maria kunstgeschiedenis te gaan studeren aan de VU. Zij en Otto hebben zich altijd betrokken gevoeld bij en ingezet voor kunstenaars in het Caribisch deel van het Koninkrijk.

Maria in het landschap,
Matthias Grünewald,
Isenheimer Altaar, 1512-1516

“Omdat we op weg gaan naar het Kerstfeest heb ik gezocht naar een beeld van Maria met kind. In het kerstverhaal van Lukas zeggen de engelen tegen de herders dat ze een kind zullen vinden ‘in doeken gewikkeld’. Wat ik heel bijzonder vind aan deze afbeelding is dat die doeken – waarin de moeder het kind vasthoudt – heel rafelig zijn. Ze zijn oud en gebruikt, er zit zelfs ergens een gat in. Dat is natuurlijk vreemd voor een pasgeboren kind. Daarvoor wil je toch het mooiste en het nieuwste uit de kast halen! Maar dit kind wordt vastgehouden in een oude, versleten doek. De schilder heeft dat heel bewust gedaan: het is een vooruitwijzing naar het turbulente

leven dat het kind tegemoet gaat, een leven dat eindigt met lijden en een kruisiging. Wat ik mooi vind is dat het zo subtiel is. Het valt niet meteen op, je ziet het vooral in het contrast met de kleding van de moeder. Dat is een stevige stof met een lichte glans, terwijl haar kind gehuld is in oude lompem.”

Norva Sling, 'Parto' (bevalling)

Uit: 'Norva Sling, vormen van liefde',
catalogus bij de tentoonstelling in
museum Beelden aan Zee

“Omdat wij een voorliefde hebben voor keramische sculpturen heb ik ook nog iets gekozen van de Curaçaose beeldend kunstenaar Norva Sling. Zij heeft zwangerschap en geboorte in allerlei varianten uitgebeeld. Al die beelden hebben niets te maken met het kerstfeest, als moeder van vier dochters weet ze wat het is om zwanger te zijn en een kind te baren. Maar het kerstverhaal heeft natuurlijk wel te maken met een moeder met kind, vandaar deze sculptuur.

Dit beeld heet *de bevalling*. Het vat het moment van de geboorte, heel plastisch en direct, als het hoofdje van het kind zichtbaar wordt. Wat ik mooi vind is dat het kind naar het licht toekomt. Het kijkt heel blij, heeft de oogjes al open. Het kijkt vol verwachting de wereld in. Een mooi beeld voor Kerstmis.”

Groene pagina

Op deze pagina delen we duurzaam en groen nieuws voor jou. Tips, ideeën en inspiratie van de werkgroep Groene Kerk, de Tuincommissie en de stichting De Ark

Kerktuin winterklaar

Inmiddels is de herfst weer ingetreden en zijn we druk geweest met het winterklaar maken van de tuin. Er zijn op diverse plaatsen planten gezet, die uit moeten groeien tot kleine struikjes met de bijzondere naam: grootmoeders oorbel. We

zijn benieuwd of die aanslaan. Dit past in het streven om de kerktuin steeds onder-

houd-vriendelijker te maken gezien de kleine groep vrijwilligers die de tuin onderhoudt. Het goede nieuws: er komen nog steeds vrijwilligers bij.

Wilt u helpen? Mail naar bureau@kerkpleinbloemendaal.nl

Wereldwijd plasticverdrag?

Het is natuurlijk prachtig dat er zoveel vrijwilligers zijn die plastic zwerfafval opruimen, maar de echte oplossing moet van hogerop komen. In november 2024 vond in Zuid-Korea de vijfde en laatste VN-onderhandelingsronde plaats over een Wereldwijd Plastic Verdrag. Is het een verdrag met bindende regels of een vrijblijvende deal geworden? Bekijk het op: greenpeace.nl

Tuintip

Rommelige tuin

Insecten en vogels maak je niet blij met een aangeharkte tuin. Uitgebloemde bloemen van planten en struiken vormen voedsel en schuilplaatsen voor insecten, dus als je dat kunt, is het beter om je tuin een beetje rommelig te houden. Bladeren tussen de struiken zijn bovendien een goede isolatielaag en beschermen de grond tegen uitdrogen.

Zelf bladaarde maken

Als je een gazon hebt of een stoep met bomen, is het verstandig de gevallen bladeren weg te halen. Van 2 meter kippengaas kun je een rond korfje maken (doorsnee wordt ongeveer 70 cm) en je zet dat in een hoekje in je tuin. Als je hier de bladeren in doet, dan klinken deze vanzelf in en gaan ze verteren. Na verloop van tijd krijg je bladaarde, wat je kunt gebruiken als potgrond. Je hoeft er verder niets aan te doen, je moet alleen wel geduld hebben, want het duurt wel zo'n anderhalf à twee jaar voor het goed verteerd is.

Makkelijk, lekker en verantwoord koken. In deze rubriek deelt een inwoner van Bloemendaal een van zijn of haar favoriete recepten van eten dat je in een handomdraai op tafel zet voor een doordeweekse dag. Alle recepten zijn zonder vis, vlees of vleesvervanger. Ken je zelf zo'n recept dat je graag wilt delen? Mail het dan naar redactie@kerkpleinbloemendaal.nl.

Recept

door Nelleke Rookmaaker

Food for thought

Henk ter Steege en Joke van Dijk passen al twaalf jaar lang iedere donderdag op hun kleinkinderen. Ze koken dan ook. Henk, die duidelijk al op de hoogte was van het thema van dit nummer van Zout, beschrijft dat als volgt. "Eerst pasten we op in onze eigen herberg. Sinds

een jaar of acht in hun schaapskooi in Amsterdam. Als goede herders wachten we eerst tot alle schapen thuis zijn. Jong en oud. Dan verzorgen we de maaltijd. Vegetarisch, want er zitten meerdere principiële vegetariërs aan tafel."

Waarom dit recept?

"Joke en ik proberen vaak nieuwe recepten. Dit recept past goed bij het seizoen. We hebben het kort geleden ontdekt en iedereen vond het heerlijk. Ik zou bijna zeggen, ondanks dat het vegan is. Het doet erg denken aan hachee, terwijl er geen vlees in zit. Dat komt door al die kruiden. Dat het recept vegan is, maakt het voor ons extra interessant. We hebben namelijk ook nog een schoondochter die veganistisch eet. Weer een goeie optie erbij voor als we met zijn allen hier eten."

Van wie is het recept?

De credits voor dit recept gaan naar Albert Heijn. Voor de oppasdagen vindt Henk het handig om voor een recept van deze kruidenier te kiezen. "Ik zoek het op en stuur het door naar mijn zoon. Die voegt de ingrediënten dan toe aan hun bestelling."

RECEPT VOOR

Vega 'Hachee' met aardappelpuree

Ingrediënten voor 4 personen

1 kg iets kruimige aardappel
400 gram pastinaken
200 gram winterpeen
3 stengels bleekselderij
1 middelgrote ui
300 gram seitan stukjes
70 gram tomatenpuree in blik
300 ml vegan rode wijn (merlot)
50 gram plantaardige margarine
10 gram verse peterselie
2 laurierblaadjes
20 gram verse Italiaanse kruidenmix
1 vegan groentebouillonblokje
150 ml water

Stappen

1. Snipper de ui. Schil de winterpeen en snijd in kleine blokjes van een ½ cm. Snijd de bleekselderij in dunne boogjes. Schil en snijd de pastinaak in stukken van 1 cm. Bind de Italiaanse kruidenmix met keukentouw tot een bundeltje. Laat een lang stuk touw over zodat het bundeltje later makkelijk uit de saus gehaald kan worden. (Kan ook met italiaanse kruiden uit een potje)
2. Verhit de helft van de margarine in de braadpan en bak de ui, wortel en bleekselderij 5 min. op middelhoog vuur. Voeg de seitan, pastinaak, tomatenpuree, laurier en kruidenbundel toe aan de braadpan en bak 2 min mee.
3. Voeg de rode wijn, het bouillonblokje en het water toe en breng aan de kook. Laat met deksel op de pan op laag vuur 25 min. zachtjes koken.
4. Schil en snijd ondertussen de aardappelen in gelijke stukken. Kook in 20 min. gaar. Giet af en stamp met de rest van de margarine tot een smeugige puree. Breng op smaak met peper en eventueel zout. Snijd de peterselie fijn en verdeel over de stoof. Serveer met de aardappelpuree.

december

ZONDAG 1 DECEMBER, EERSTE ADVENT

10.00 mw. ds. J.J. van der Vaart
dienst van schrift en tafel

ZONDAG 8 DECEMBER, TWEEDE ADVENT

10.00 mw. ds. J. van Werkhoven-Romeijn

ZONDAG 15 DECEMBER, DERDE ADVENT

10.00 mw. ds. J.J. van der Vaart
kinderkring voor alle kinderen van de basisschool crèche

ZONDAG 22 DECEMBER, VIERDE ADVENT

10.00 mw. ds. T. de Vries-Meijer

DINSDAG 24 DECEMBER, KERSTNACHTDIENST

21.00 mw. ds. J.J. van der Vaart

WOENSDAG 25 DECEMBER, EERSTE KERSTDAG

10.00 mw. ds. J.J. van der Vaart
kinderkring voor alle kinderen van de basisschool crèche

ZONDAG 29 DECEMBER

10.00 dhr. ds. W.H. Brouwer

januari

ZONDAG 5 JANUARI

10.00 dhr. dr. M.A. Smalbrugge

ZONDAG 12 JANUARI

10.00 mw. ds. J.J. van der Vaart
kinderkring voor alle kinderen van de basisschool crèche

ZONDAG 19 JANUARI

10.00 mw. ds. T. de Vries-Meijer

ZONDAG 26 JANUARI

10.00 mw. ds. J.J. van der Vaart
kinderkring voor alle kinderen van de basisschool crèche

februari

ZONDAG 2 FEBRUARI

10.00 mw. A. Helmich

ZONDAG 9 FEBRUARI

10.00 mw. ds. J.J. van der Vaart
kinderkring voor alle kinderen van de basisschool crèche

ZONDAG 16 FEBRUARI

10.00 mw. ds. T. de Vries-Meijer

ZONDAG 23 FEBRUARI

10.00 mw. ds. J.J. van der Vaart
kinderkring voor alle kinderen van de basisschool crèche

maart

ZONDAG 2 MAART

10.00 dhr. ds. L.J.T. Heuvelman

ZONDAG 9 MAART – 40-DAGENTIJD

10.00 mw. ds. J.J. van der Vaart
kinderkring voor alle kinderen van de basisschool crèche

ZONDAG 16 MAART– 40-DAGENTIJD

10.00 mw. ds. T. de Vries-Meijer

ZONDAG 23 MAART– 40-DAGENTIJD

10.00 mw. ds. J.J. van der Vaart
kinderkring voor alle kinderen van de basisschool crèche

ZONDAG 30 MAART– 40-DAGENTIJD

10.00 mw. ds. J.J. van der Vaart

Activiteiten

DECEMBER 2024

04	20.00	Leestafel Theologie
05	10.30	Koffieochtend
12	10.30	Koffieochtend
	20.00	Bijbeltafel voor ongelovigen
17	14.30	Sierlijke Kroon
18	14.00	Gouden Kring
19	10.30	Koffieochtend
	20.00	Filosofiekring
24	19.00	Kerstnacht in Bloemendaal: Lichtjesoptocht – Kerssamenzang op het Kerkplein - Kerstnachtdienst

JANUARI 2025

02	10.30	Koffieochtend
09	10.30	Koffieochtend
15	20.00	Parabels met dr. Freek Bakker
16	10.30	Koffieochtend
	20.00	Filosofiekring
21	14.30	Sierlijke Kroon
23	10.30	Koffieochtend
	20.00	Op Verhaal komen
29	20.00	Leestafel Theologie
30	10.30	Koffieochtend

FEBRUARI 2025

02	16.00	Denken met Marjan Slob
06	10.30	Koffieochtend
07	18.00	Wintermaaltijd
12	20.00	Parabels met dr. Freek Bakker
13	10.30	Koffieochtend
	12.30	Wintermaaltijd
	20.00	Bijbeltafel voor ongelovigen
18	14.30	Sierlijke Kroon

19	14.00	Gouden Kring
20	10.30	Koffieochtend
27	10.30	Koffieochtend
	20.00	Filosofiekring

MAART 2025

05	19.30	Vesper in de stijl van Taizé
06	10.30	Koffieochtend
	20.00	Op Verhaal komen
12	19.30	Vesper in de stijl van Taizé
	20.00	Leestafel voor Theologie
13	10.30	Koffieochtend
	20.00	Bijbeltafel voor ongelovigen
18	14.30	Sierlijke Kroon
19	19.30	Vesper in de stijl van Taizé
20	10.30	Koffieochtend
	20.00	Filosofiekring
26	14.00	Gouden Kring
	19.30	Vesper in de stijl van Taizé
	20.00	Parabels met dr. Freek Bakker
27	10.30	Koffieochtend

Nieuwe serie op zondagmiddag: *Wij zijn de tijden!*

'Het zijn slechte tijden! Het zijn moeilijke tijden! Dat zeggen de mensen tenminste. Laten we liever goed leven, dan worden de tijden vanzelf goed. Wij zijn de tijden. Zoals wij zijn, zijn de tijden.'

Deze uitspraak van theoloog, filosoof en kerkvader Aurelius Augustinus (354-430) is de leidraad voor een nieuwe serie middagbijeenkomsten in de Dorpskerk onder de titel 'Wij zijn de tijden'. Want als dat zo is, wat zegt deze tijd dan over onze manier van leven? En waar is het tijd voor verandering?

Op zondagmiddag 2 februari 2025 trappen we de serie af met Denker des Vaderlands Marjan Slob waarna anderen zullen volgen komend jaar.

Slob zal dan spreken over de politieke dimensie van het thema dat zij koos: ruim denken. Daarin gaat het haar om het maken of bewaken van ruimte voor meerstemmigheid. Hoe doe je dat? Hoe luister je naar alle verschillende stemmen die te horen zijn in de samenleving?

Zondag 2 februari 2025 van 16-17 uur aftrap
nieuwe serie met Denker des Vaderlands
Marjan Slob. Met Aansluitend borrel.

Colofon

Redactie:

Frijkje Bakker (hoofdredacteur), Heleen Nieman, Herman Schippers, Jessa van der Vaart
redactie@kerkpleinbloemendaal.nl

Aan dit nummer werkten mee:

Marleen Bakker, Patty Duijn, Mini Hulscher, Jaap Hulscher, Frans Kraan, Francisca Kramer, Lalita van Lamsweerde, Rob Ouwerkerk, Bastiaan Ragas, Kees van Riessen, Nelleke Rookmaker, Martin Treffers, Jaap van Werkhoven, Vanderperk Groep

Info:

Dorpskerk Bloemendaal
Kerkplein 1, 2061 JC Bloemendaal,
postadres Kerkplein 20

Kerkelijk Centrum (KC)
Kerkplein 20
2061 JD Bloemendaal

Kerkelijk Bureau
023-524 19 13
bureau@dorpskerkbloemendaal.nl

Predikanten:

Jessa van der Vaart
dominee@kerkpleinbloemendaal.nl

Tjitske de Vries - Meijer
tjitskedevries@kerkpleinbloemendaal.nl

Koster/beheerder:

koster@kerkpleinbloemendaal.nl

Voorzitter Kerkenraad:

Beppechien Bruins Slot
beppechien@gmail.com

Scriba:

Henk ter Steege
scriba@kerkpleinbloemendaal.nl

Geef!

Wil je ons steunen? Scan de QR-code
hiernaast of maak uw donatie over op:
NL46 RABO 0373 7165 59 t.n.v. Prot.
Gem. Bloemendaal en Overveen inz.
Kerkelijke Bijdragen

ANBI

RSIN/Fiscaal nummer: 820473364
Protestantse gemeente Bloemendaal
en Overveen

Huur!

Wil je de dorpskerk huren? Dat kan. Voor rouw- en trouwdiensten/bijeenkomsten, maar ook voor andere (culturele) evenementen is dit mogelijk.

Kijk op dorpskerkbloemendaal.nl

Of vraag naar de mogelijkheden bij het kerkelijk bureau:
023-524 19 13
bureau@dorpskerkbloemendaal.nl

dorpskerkbloemendaal.nl

Geef!

KERSTAVOND

24 DEC 24 *in Bloemendaal*

SAMENZANG

LICHTJESOPTOCHT

KERSTNACHTDIENST

KERSTVERHAAL

CHOCOMELK &
GLÜHWEIN

CABARETIER ERIK
VAN MUISWINKEL

PREDIKANT JESSA
VAN DE VAART

BURGEMEESTER
MICHEL ROG

dorpskerkbloemendaal.nl

